

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково
педагогічної роботи

 Дар'я МАЛЬЧИКОВА
15 вересня 2022р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Лікарська практика в дитячому відділенні стаціонару

Факультет	медичний
Кафедра	медицини
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Освітня програма	Медицина
Курс	4
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Форма навчання	денна

Програма розроблена:

1. Бондар Ганною Іванівною, доценткою кафедри медицини, кандидаткою медичних наук

Програму розроблено на основі: Освітньо-професійної програми Медицина підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 222 Медицина (затверджена вченою радою Херсонського державного університету, протокол №13 від 31.05.2021)

В.о. декана факультету _____ Головченко І. В.

Затверджено на засіданні кафедри медицини _____

Протокол №_2 від «_05_»_вересня_2022_р.

В.о. завідувачки кафедри _____ Тарасова О.О.

Схвалено науково-методичною радою факультету

№_1а_ від «_12_»_вересня_2022_р.

Голова ради _____ Васильєва Н.О.

Керівниця навчального відділу _____ Яценко В.Ф.

Структура виробничої програми практики:

1. Вступ
2. Мета і завдання практики
3. Зміст практики
 - 3.1. Види робіт під час практики
 - 3.2. Список рекомендованої літератури
 - 3.3. Методичні рекомендації
 - 3.4. Питання до заліку
4. Форми й методи контролю
5. Вимоги до звіту
6. Критерії оцінювання

ВСТУП

Практична підготовка фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» здійснюється у формі виробничої практики. Виробнича практика «Лікарська практика в дитячому відділенні стаціонару» проводиться у 8-му семестрі. Тривалість практики 1 тиждень – з 20.02.2023 по 24.02.2023

Проведення виробничої практики студентів медичного факультету Херсонського державного університета регламентовано Законом України “Про вищу освіту”, Законом України “Про освіту”, “Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України”, затвердженого наказом МОН України №93 від 08.04.1993 р., “Положенням про особливості ступеневої освіти медичного спрямування”, затвердженого наказом МОЗ України № 35 від 24.02.2000 р.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета і завдання виробничої лікарської практики полягає у закріпленні практичних навичок в межах цілей, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівця за спеціальністю 222 «Медицина».

Загальні компетентності(ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства

та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

ФК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм

ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

3.1. Види робіт під час практики

Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі

Конкретні цілі:

- проводити збір анамнезу, об'єктивне обстеження хворої дитини, аналізувати отримані результати;
- поставити попередній діагноз;
- скласти план обстеження конкретної хворої дитини;
- аналізувати результати отриманих додаткових обстежень (лабораторних, інструментальних);
- виділяти основні симптоми та згрупувати їх у синдроми при найпоширеніших захворюваннях дитячого віку;
- ставити клінічний діагноз та проводити диференціальну діагностику;
- визначати тактику лікування, реабілітації та профілактики найпоширеніших захворювань дитячого віку;
- надавати невідкладну допомогу при ургентних станах в клініці дитячих хвороб;
- набути навички проведення медичних маніпуляцій в педіатрії;
- оволодіти навичками ведення медичної документації дитячого стаціонару;
- засвоїти морально-деонтологічні принципи в педіатрії

Тема 1. Принципи організації надання медичної педіатричної допомоги в Україні.

Основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини. Ознайомлення з структурою, підрозділами та роботою педіатричного відділення. Роль лікаря педіатра в наданні медичної допомоги дітям різної вікової категорії. Основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини.

Тема 2. Збір анамнезу, об'єктивне обстеження дітей з патологією органів дихання, серцево-судинної, травної, сечової систем.

Проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження дітей різної вікової категорії. Особливості комунікації з дітьми, враховуючі особливості нервової системи та психіки.

Тема 3. Аналіз отриманих результатів додаткових обстежень (лабораторних, інструментальних).

Загальний аналіз сечі та крові, біохімічне дослідження крові. Оцінка загального та біохімічного аналізу крові, тропонінового тесту, ліпидограми, коагулограми, дослідження сечі за Нечипоренко, аналіз за Зимницьким, аналіз за Нечипоренко. Інструментальні методи дослідження (ЕКГ, ультразвукові, рентгенологічні та радіоізотопні методи, які використовуються в педіатрії).

Тема 4. Обґрунтування та формулювання клінічного діагнозу основних нозологічних захворювань у дітей.

Навики ведення медичної документації дитячого стаціонару. Обґрунтування та формулювання клінічного діагнозу основних дихальних захворювань у дітей (гострі та хронічні бронхіти, пневмонія, бронхіоліти), серцево – судинної системи (артеріальної гіпертензії, гостра ревматична лихоманка, вроджені вади серця), сечовидільної системи (гострі та хронічні пієлонефрити, гломерулонефрити, цистити).

Тема 5. Лікування, первинна та вторинна профілактика основних захворювань органів дихання, серцево-судинної , травної, сечової систем.

Надання невідкладної допомоги в при ургентних станах в клініці дитячих хвороб. Надання невідкладної допомоги при судомному синдромі, гіпертермічному, гіпоглікемічній комі, кетоацидотичній комі, цианотично – задишечних приступах, астматичному приступі, непритомності, анафілактичних реакціях, нирковій колікі.

3.2. Список рекомендованої літератури

1. Nelsontextbook 21thEditionbyRobertM. Kliegman, MD, JosephSt. Geme, Nathan J. Blum, Samair S. Shan, Robert C. Tasker, Karen M. Wilson, Richard E. Behrman
Видавництво: Elsevier, 2020.P. 2340-2367
2. Педіатрія: підручник для студ. вищих навч. закладів IVрівня акредит/ за ред. проф. О.В. Тяжкої.- Вид. 5-те виправ. та допов.- Вінниця: Нова Книга, 2018.

-1152 с: іл.

3. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. видання. Наукові редактори перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. Т1- 378с., Т2- 426 с.

4. Белоусов Ю.В. Гастроентерологія дитячого віку. -Київ, 2007.-438с.

5.

Волосовець О.П., Савво В.М., Кривоустов С.П. Вибрані питання дитячої кардіоревматології. –Х.: —ТНЦІ, 2006 –256 с.

6. Зубаренко О.В., Портнова О.О., Волосовець О.П., Кривоустов С.П., Весілик Н.Л. Педіатрія (пульмонологія та алергологія дитячого віку). Посібник для студентів вищих медичних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів. – Одеса: Друкарський дім, Друк Південь, 2011. – 288 с.

7. Зубаренко О.В., Волосовець О.П., Стоєва Т.В., Кривоустов С.П., Лосєва Т.О. Педіатрія (кардіологія та нефрологія дитячого віку) Посібник для студентів вищих медичних закладів IV рівня акредитації. – Одеса: : Прес- кур'єр, 2014. - 511 с.

8. Майданник В.Г., Бутиліна О.В. Клінічна діагностика в педіатрії. К.: «Дорадо-друк», 2012.- 286 с.

3.3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

При проходженні виробничої практики «Сестринська практика в хірургічному відділенні» тривалість щоденної практики складає 6 годин. Оскільки під час практики студенти вперше знайомляться з клінікою та безпосередньо спілкуються з хворими, робочий день студента (практичне заняття) складається з чотирьох структурних частин:

- 1) засвоєння теоретичного матеріалу теми;
- 2) демонстрація викладачем методики виконання передбачених темою медичних маніпуляцій,
- 3) робота студентів по відпрацюванню практичних навичок під контролем викладача,
- 4) вирішення ситуаційних завдань та питань тест-контролю засвоєння матеріалу.

При проведенні практичних занять основне місце посідає опанування практичними навичками з догляду за хворими.

3.4. ПИТАННЯ ДО ЗАЛКУ

1. Основи законодавства України з охорони здоров'я матері та дитини. Структура, підрозділи та робота педіатричного відділення.
2. Роль лікаря педіатра в наданні медичної допомоги дітям різної вікової категорії.
3. Проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження дітей різної вікової категорії.
4. Особливості комунікації з дітьми, особливості нервової системи та психіки.
5. Аналіз отриманих результатів додаткових обстежень (лабораторних, інструментальних).
6. Загальний аналіз сечі та крові, біохімічне дослідження крові.
7. Оцінка загального та біохімічного аналізу крові, тропонінового тесту, ліпідограми, коагулограми, дослідження сечі за Нечипоренко, аналіз за Зимницьким, аналіз за Нечипоренко.
8. Інструментальні методи дослідження (ЕКГ, ультразвукові, рентгенологічні та радіоізотопні методи, які використовуються в педіатрії).
9. Обґрунтування та формулювання клінічного діагнозу основних нозологічних захворювань у дітей.
10. Особливості ведення медичної документації дитячого стаціонару. Обґрунтування та формулювання клінічного діагнозу основних дихальних захворювань у дітей (гострі та хронічні бронхіти, пневмонія, бронхіоліти), серцево – судинної системи (артеріальної гіпертензії, гостра ревматична

лихоманка, вроджені вади серця), сечовидільної системи (гострі та хронічні пієлонефрити, гломерулонефрити, цистити).

11. Лікування, первинна та вторинна профілактика основних захворювань органів дихання, серцево-судинної, травної, сечової систем.
12. Надання невідкладної допомоги в при ургентних станах в клініці дитячих хвороб.
13. Надання невідкладної допомоги при судомному синдромі, гіпертермічному, гіпоглікемічній комі, кетоацидотичній комі, цианотично – задишечних приступах, астматичному приступі, непритомності, анафілактичних реакціях, нирковій колікі.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми практики та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України.

Відображає систему оцінювання практики за традиційною (чотирибальною) та 100-бальною шкалою. Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточного контролю за змістові модулі (максимум 70 балів, мінімум – 40 бали) за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником практики від бази практики та оцінки підсумкового модульного контролю (максимум – 30 балів, мінімум – 20 балів), яка виставляється при проведенні диференційованого заліку при оцінюванні практичних навичок відповідно до переліку, визначеного програмою практики.

Поточний контроль студентів в хірургічному відділенні здійснюється керівниками – викладачами практики від профільних кафедр навчального закладу та керівниками виробничої практики від бази.

Керівники виробничої практики аналізують роботу студентів у відділеннях, враховуючи їх дисципліну (студент не повинен мати пропусків днів практики), якість ведення Щоденника (обґрунтування і формулювання діагнозу, визначення плану обстеження і лікування), якість оволодіння навичками клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики, участь у наданні невідкладної медичної допомоги, застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря. Заповнення Підсумкового звіту по кожному змістовому модулю дає можливість вірно оцінити поточну навчальну діяльність студента. У разі

засвоєння не менше 60% практичних навичок студент, який у сумі набрав 60 бали з 100 допускається до підсумкового модульного контролю.

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформляється звіт за вимогами, що визначені у програмі практики.

Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики. Печатки бази практики ставляться на титульній сторінці щоденника про початок і завершення терміну практики, а також на звітах студентів про виконану роботу і на виробничій характеристиці.

Звіт захищає студент при комісії, призначеній завідувачем відділу практики та завідувачем кафедри. До складу комісії входять: керівник практики від навчального закладу (завідувач відділом практики), декан факультету, завідувач профільної кафедри (голова комісії), викладачі спеціальних дисциплін та (за можливості) керівник від бази практики. Склад комісії по захисту практики вказується у наказі по навчальному закладу про розподіл на практику і не змінюється незалежно від кількості перескладань диференційованого заліку з практики.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Орієнтовна структура залікового кредиту – модулю 4 лікарської виробничої практики “Виробнича лікарська практика в дитячому відділенні стаціонару”

Тема	Практичні заняття	Самостійна робота студентів
-------------	--------------------------	------------------------------------

Тема	Практичні заняття	Самостійна робота студентів
Принципи організації надання планової та невідкладної допомоги дітям в Україні. Основи законодавства України з охорони здоров'я дітей. Принципи етики та деонтології у практиці лікаря педіатричного відділення. Принципи роботи приймального відділення стаціонару	6	3
Опитування та фізикальне обстеження хворих дітей із основних хвороб дітей в умовах дитячого стаціонару	6	3
Клінічна та лабораторно – інструментальна діагностика основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару	6	3
Тактика лікування основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару	6	3
Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей	4	3
Підсумковий модульний контроль	2	
Усього годин – 45	30	15
Кредитів ECTS – 1,5		

ПЕРЕЛІК УМІНЬ І НАВИЧОК, ЯКІ МАЄ НАБУТИ СТУДЕНТ ВПРОДОВЖ ПРАКТИКИ, ТА ЇХ ОЦІНЮВАННЯ У БАЛАХ

№ п/п	Вміння та практичні навички	Кількість балів
1	Вміння проводити огляд хворих, обґрунтування і формулювання діагнозу, написання історії хвороби	7-12
2	Вимірювання артеріального тиску на руках і ногах	7-12
3	Оцінка клінічних аналізів (загальний аналіз крові у дітей різного віку, загальний аналіз сечі, аналіз сечі за Зимницьким, аналіз сечі за Нечипоренком, загальний аналіз калу, загальний аналіз мокротиння), біохімічних аналізів (вміст білка крові та його фракції, лужна фосфатаза, холестерин, АСТ, АЛТ, гострофазові показники, креатинін і сечовина крові, електроліти крові, аналіз сечі на діастазу), серологічних реакцій при аутоімунних захворюваннях	7-12
4	Аналіз ЕКГ	7-12
5	Оцінка даних фіброгастроудоденоскопії з рН-метрією, результатів уреазного тесту	7-12
6	Оцінка даних спірометрії, бронхоскопії, ехокардіографії	7-12
7	Оцінка даних рентгенограм органів грудної клітки, травної	7-12

	системи, сечостатевої системи	
8	Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при судомах, гіпертермічному синдромі, ексикозі й токсикозі у дітей першого року життя, запамороченні, колапсі, набряку легень і гортані, бронхоспазмі, астматичному статусі, порушеннях серцевого ритму, серцевій недостатності, інфекційно-токсичному шоці, гострій нирковій та печінковій недостатності, ускладненнях вакцинації та терапії ліками (алергічні реакції)	11-16
	Сума балів	60-100